

ĐÁNH GIÁ CHƯƠNG TRÌNH KHUNG GIÁO DỤC ĐẠI HỌC NGÀNH GIÁO DỤC TIỂU HỌC TRÌNH ĐỘ CAO ĐẲNG LIÊN THÔNG TỪ TRUNG HỌC LÊN CAO ĐẲNG

• TS. VŨ VĂN DỤ

Để thực hiện mục tiêu của Dự án Phát triển giáo viên tiểu học (GVTH) đào tạo 25.000 GVTH trong kế hoạch của Chính phủ (Quyết định số 906/QĐ TTg (2002) đầu tư giai đoạn I Dự án Phát triển giáo viên tiểu học, Bộ GD - ĐT đã phê duyệt Chương trình khung giáo dục ĐH ngành GDTH trình độ cao đẳng liên thông từ trung học (nay là trung cấp) lên cao đẳng- thí điểm tại quyết định số 4578/QĐ-BGD&ĐT (2004).

Mười trường sư phạm tham gia Dự án đã thực hiện khoá đào tạo thí điểm (2004- 2006) hơn 6.000 GVTH. Sau khoá đào tạo, Dự án đã tiến hành rút kinh nghiệm chương trình đào tạo, tiến hành từ giáo viên bộ môn tới khoa và trường sư phạm.

Trên cơ sở báo cáo của 10 trường CĐSP về chương trình dạy học liên thông, hội nghị rút kinh nghiệm đã nhất trí các nội dung cơ bản sau đây của chương trình:

I. Những ưu điểm chính.

Phần ưu điểm, tính đổi mới của chương trình khung liên thông CĐSP gắn với đổi mới GVTH là cơ bản, thể hiện:

1. Về chương trình khung

Mục tiêu đào tạo chương trình khung

- Chương trình thể hiện rõ mục tiêu nhằm tăng cường cho người học về phẩm chất đạo đức, chính trị; về năng lực chuyên môn và kỹ năng sư phạm, đáp ứng nhu cầu giảng dạy chương trình tiểu học mới, có điều kiện tiếp cận quy định Chuẩn nghề nghiệp GVTH (Quyết định số 14/2007/QĐ-BGD&ĐT) ở mức độ cao hơn và chuẩn chương trình đào tạo CĐSP Tiểu học mới - Quyết định số 17/2004/QĐ-BGD&ĐT.

- Chương trình khung phù hợp với mục tiêu đào tạo liên thông ngành GDTH từ trình độ trung học (TH) lên trình độ CĐ và thiết thực nâng cao trình độ với đối tượng là GVTH. Nội dung đào tạo toàn diện (kiến thức giáo dục đại cương, kiến thức cơ sở ngành và kiến thức ngành) phủ đều các môn học của chương trình tiểu học mới, đảm

bảo tính mềm dẻo có bổ sung và cập nhật, kế thừa; đồng thời chú ý tích hợp kiến thức mới để không lặp lại kiến thức mà người GVTH đã tích lũy ở trình độ THSP. Đó là tính ưu việt so với chương trình chuyển tiếp từ THSP lên CĐSP (Chương trình đào tạo GVTH từ trình độ THSP lên CĐSP của Bộ GD - ĐT ban hành 1995 theo Quyết định số 3049/GDĐT).

Nội dung và phương pháp đào tạo của chương trình khung

- Các phần học trong chương trình ĐT liên thông CĐ tạo điều kiện cho người học phát triển năng lực giảng dạy, giáo dục theo yêu cầu chuẩn nghề nghiệp và tiếp cận chương trình CĐSP tiểu học mới.

- Phần kiến thức cơ sở ngành đã trang bị cho người học năng lực nghiên cứu khoa học giáo dục, tổng kết sáng kiến kinh nghiệm giáo dục; năng lực kiểm tra đánh giá kết quả giáo dục ở tiểu học và năng lực sử dụng kỹ thuật dạy học và công nghệ thông tin trong đổi mới phương pháp dạy học (PPDH).

- Chương trình khung phù hợp với việc thay đổi PPDH đã giải quyết hợp lý tương quan giữa kiến thức lý thuyết và thực hành, cụ thể là: giảm lý thuyết, tăng thực hành và bài tập ứng dụng, tạo cơ hội sử dụng đồ dùng, thiết bị dạy học và khuyến khích vận dụng kinh nghiệm dạy học của học viên trong học tập.

- Các học phần kiến thức tự chọn được thiết kế mềm dẻo theo quy định của chương trình vừa phát huy được kinh nghiệm dạy học của học viên, vừa phù hợp với yêu cầu đào tạo cán bộ cốt cán bộ môn bậc học cho địa phương, khiến học viên rất tâm đắc.

Về cấu trúc và thời lượng của chương trình

Cấu trúc của chương trình khung ngành giáo dục tiểu học liên thông từ trình độ TH lên CĐ có tổng khối lượng kiến thức toàn khoá 77 đơn vị học trình (ĐVHT) và (60 tiết giáo dục quốc phòng, không bố trí thực tập sư phạm, học tập trong 03 học kì) bao gồm: kiến thức giáo dục đại

cương - 30 ĐVHT, kiến thức giáo dục chuyên nghiệp - 47 ĐVHT (kể cả 06 ĐVHT tự chọn). Cấu trúc chương trình như vậy đảm bảo độ cân bằng giữa các nhóm kiến thức giáo dục đại cương, kiến thức cơ sở ngành và kiến thức ngành (kiến thức bắt buộc và tự chọn), và cuối cùng tạo ra được mặt bằng chung về trình độ học viên sau khi kết thúc khoá đào tạo, đáp ứng nhu cầu Chuẩn GVTH và đổi mới về mục tiêu, nội dung và phương pháp đào tạo của Chương trình cao đẳng ngành giáo dục tiểu học.

Tóm lại, với các ưu điểm trên, chương trình khung đã góp phần quan trọng làm thay đổi nhận thức của học viên và CBQL là coi chức năng cơ bản của dạy là dạy cách học, nói cách khác, chương trình đã có tính hiện đại hướng vào mục đích chính của dạy học hiện nay là dạy phương pháp học.

2. Về chương trình các môn học.

Về mục tiêu đào tạo các môn học

- Mục tiêu chương trình khung ngành giáo dục tiểu học liên thông từ trình độ TH lên CĐ của các môn học nhằm phát triển năng lực dạy học và giáo dục cho người học (Giáo viên tiểu học và cán bộ quản lý giáo dục tiểu học đã tốt nghiệp hệ THSP 12+2; 9+3) theo yêu cầu của Chuẩn nghề nghiệp giáo viên tiểu học về phẩm chất, kiến thức, kĩ năng và chương trình CĐSP tiểu học mới; cập nhật nội dung dạy học và đổi mới phương pháp dạy học theo yêu cầu của Chương trình Tiểu học mới (Quyết định số 16/2006/QĐ-BGD&ĐT) đã thể hiện rõ ở các môn học của chương trình khung.

- Mục tiêu đào tạo xác định cụ thể một số năng lực cần đạt được ở người học so với "Chương trình ĐT giáo viên tiểu học từ THSP lên trình độ CĐSP" năm 1995" như năng lực nghiên cứu khoa học giáo dục, năng lực giải quyết vấn đề, năng lực sử dụng thiết bị kĩ thuật dạy học và công nghệ thông tin và năng lực kiểm tra đánh giá kết quả quá trình giáo dục ở tiểu học... Trong nội dung môn học, chú trọng đảm bảo tính mềm dẻo và phát triển theo tính kế thừa và tích hợp để không học lại kiến thức và kĩ năng mà GVTH đã tích lũy được trong các môn học ở trình độ THSP.

Về nội dung chương trình khung và phương pháp đào tạo các môn học.

Chương trình liên thông thí điểm cũng như chương trình năm 1995 đều chia các môn học thành 2 phần: Phần hoàn thiện cập nhật hoá kiến thức và phần kiến thức tự chọn, nhưng cấu trúc nội dung của từng phần của mỗi chương trình có sự khác biệt, cụ thể là ở chương trình liên

thông:

- Phần hoàn thiện, cập nhật hoá kiến thức là khối kiến thức bắt buộc gồm kiến thức Giáo dục đại cương và kiến thức Giáo dục chuyên nghiệp.

+ Khối kiến thức Giáo dục đại cương đảm bảo đúng như Chương trình khung Cao đẳng sư phạm đào tạo giáo viên tiểu học đã ban hành. Các học phần Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh đã được cập nhật nội dung mới (theo QĐ số 34 và số 35/2003 QĐ-BGD&ĐT); Tiếng Anh 10 ĐVHT.

Học phần Giáo dục thể chất đã tích hợp vào Chương trình Thể dục và phương pháp dạy học thể dục ở tiểu học. Giáo dục quốc phòng được tính theo 1 chứng chỉ, học viên có thể hoàn thành chứng chỉ này trong suốt khoá đào tạo.

+ Khối kiến thức Giáo dục chuyên nghiệp (trong đó có phần kiến thức tự chọn).

Đây là vấn đề mới so với chương trình năm học 1995 và là điều kiện cần sau khi tốt nghiệp, người giáo viên tiểu học có khả năng dạy tốt hơn được ở tất cả các môn học của chương trình SGK mới. Khối kiến thức chuyên nghiệp của chương trình liên thông thí điểm được xây dựng theo hai hướng:

* *Một là*, đã bổ sung kiến thức có trong Chương trình CĐSP mà người học trước đây chưa được học ở Chương trình THSP. Khối kiến thức này gồm các học phần: Sinh lí trẻ lứa tuổi tiểu học, Phương tiện kĩ thuật dạy học và ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở tiểu học, Kiểm tra đánh giá kết quả giáo dục tiểu học, Giáo dục môi trường ở tiểu học, Nhập môn lí thuyết xác suất và thống kê toán.

* *Hai là*, hướng này bao gồm các học phần cập nhật những đổi mới về nội dung và phương pháp dạy học ở các môn có trong Chương trình giáo dục tiểu học mới.

Chương trình của môn học được thiết kế thành các môđun (Môđun - Chủ đề - Hoạt động (thông tin, nhiệm vụ và đánh giá...)) là các đơn vị kiến thức kĩ năng trọn vẹn góp phần thực hiện mục tiêu ĐT chung và rất thuận tiện cho tổ chức tự học và GV chuyển đổi trình độ đào tạo để nâng cao trình độ

Về cấu trúc và thời lượng các môn học.

Nội dung các môn học đã chú trọng nghiệp vụ sư phạm. Cấu trúc nội dung của chương trình khung các môn học thể hiện sự kết hợp nhuần nhuyễn của kiến thức khoa học bộ môn và

(Xem tiếp trang 46)